

BÁO CÁO
Hoạt động thương mại biên giới tỉnh Gia Lai
9 tháng năm 2017

I. TÌNH HÌNH CHUNG:

9 tháng năm 2017, tình hình kinh tế, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội khu vực biên giới cơ bản ổn định. Hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới có phần sôi động hơn so với cùng kỳ năm 2016. Cơ cấu các mặt hàng xuất nhập khẩu ít thay đổi. Hàng hóa xuất khẩu chủ yếu vẫn là hàng bách hóa, năng lượng điện.. nhập khẩu chủ yếu là gỗ nguyên liệu các loại và hàng nông sản.

Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua biên giới gia tăng so với cùng kỳ, chủ yếu do kim ngạch nhập khẩu gỗ qua các lối mở tăng mạnh. Các đơn vị chức năng đã triển khai thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trong các lĩnh vực xuất nhập khẩu hàng hóa, hải quan, kiểm dịch, chống buôn lậu và gian lận thương mại.., đã kịp thời tháo gỡ những vướng mắc, tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN:

1. Kết quả hoạt động xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh qua biên giới:

a. Hoạt động xuất nhập khẩu:

Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua biên giới 9 tháng đầu năm 2017 đạt 120,1 triệu USD, tăng 5,7% so với cùng kỳ. Nguyên nhân chủ yếu do kim ngạch nhập khẩu tăng (chủ yếu mặt hàng gỗ, sản lát).

Trong đó:

- Xuất khẩu đạt 6,67 triệu USD, giảm 72,34 % so với cùng kỳ. Nguyên nhân giảm tập trung chủ yếu ở mặt hàng xăng dầu, từ đầu năm đến nay các đối tác Campuchia ngừng nhập khẩu mặt hàng này.

Một số mặt hàng xuất khẩu chủ yếu: Hàng bách hóa: 2,64 triệu USD; Năng lượng điện: 3,32 triệu USD; vật tư, phân bón và một số hàng hóa khác

- Nhập khẩu đạt 113,43 triệu USD, tăng 26,73% so với cùng kỳ. Các mặt hàng tăng mạnh là gỗ nguyên liệu, sản lát..

Các mặt hàng nhập khẩu chủ yếu là: Gỗ nguyên liệu: 61,54 triệu USD, sản lát 130.000 tấn/ 20,8 triệu USD, cao su tự nhiên 1,58 triệu USD; đậu nành, lạc vỏ... và một số mặt hàng khác.

b. Hoạt động xuất nhập cảnh:

Công tác kiểm tra giám sát hàng hóa, người và phương tiện xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh luôn được chú trọng triển khai. Hầu hết các doanh nghiệp tham gia hoạt động xuất nhập khẩu chấp hành tốt các quy định pháp luật.

9 tháng năm 2017 đã có hơn 50.000 lượt khách xuất nhập cảnh, hơn 16.000 lượt khách xuất nhập biên, 4.938 lượt phương tiện xuất nhập cảnh và hơn 9.000 lượt phương tiện xuất nhập biên.

2. Tình hình hợp tác, đầu tư:

- Tình hình đầu tư sang Campuchia: Tính đến tháng 9/2016, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã cấp 11 Giấy chứng nhận đầu tư ra nước ngoài cho các doanh nghiệp đứng chân trên địa bàn tỉnh Gia Lai đầu tư sang các tỉnh của Vương quốc Campuchia với tổng vốn đầu tư đăng ký 672,4 triệu USD chủ yếu là trồng, chế biến cao su và khai thác mỏ sắt, đến nay đã thực hiện 414,9 triệu USD (đạt 61,7%).

Nhìn chung các dự án đầu tư của tỉnh tại Campuchia đều đã được triển khai thực hiện. Kết quả đã đóng góp thiết thực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của Campuchia, góp phần củng cố và thúc đẩy quan hệ hợp tác giữa hai nước nói chung.

- Tình hình đầu tư từ ngân sách nhà nước:

Năm 2017 tỉnh Gia Lai được cân đối 12,6 tỷ đồng từ nguồn ngân sách trung ương hỗ trợ có mục tiêu để đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng cho 7 xã của 3 huyện biên giới Đức Cơ, Ia Grai, Chư Prông. Khối lượng giải ngân đến tháng 9/2017 là 8,2 tỷ đồng đạt 68,3% kế hoạch.

Hỗ trợ đầu tư xây dựng hạ tầng Khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh từ nguồn ngân sách trung ương là 4,88 tỷ đồng, đã giải ngân 2,78 tỷ đồng đạt 56,96% kế hoạch.

Dự án Quốc môn và một số hạng mục hạ tầng kỹ thuật khu kinh tế cửa khẩu Lệ Thanh với kế hoạch năm là 18,728 tỷ đồng, đã giải ngân đến nay là 1,343 tỷ đồng đạt 7,17% kế hoạch.

3. Hoạt động kiểm tra, kiểm soát, chống buôn lậu, giữ gìn an ninh trên tuyến biên giới Campuchia:

Tình hình buôn lậu, gian lận thương mại, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới thời gian qua nhìn chung vẫn còn diễn biến phức tạp đặc biệt là các tháng trước, trong dịp Tết nguyên đán Đinh Dậu chủ yếu là buôn bán vận chuyển trái phép thuốc lá ngoại nhập lậu, pháo nổ, gỗ, các mặt hàng tiêu dùng thiết yếu...

Công tác đấu tranh, phòng chống buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa luôn được tăng cường. Các lực lượng chức năng: Bộ đội biên phòng tỉnh, Công an tỉnh, Cục hải quan Gia Lai - Kon Tum, UBND các huyện biên giới... đã thường xuyên trao đổi thông tin, có kế hoạch phối hợp trong kiểm tra, kiểm soát hoạt động xuất nhập khẩu hàng hoá, xuất nhập cảnh người và phương tiện, chống buôn lậu qua biên giới, tuần tra kiểm soát khu vực biên giới... đã thu được những kết quả đáng kể, góp phần đảm bảo an ninh trật tự và bình ổn thị trường vùng biên giới.

Kết quả trong 9 tháng đầu năm 2017, các lực lượng chức năng đã xử lý 131 vụ vi phạm trong lĩnh vực an ninh biên giới, 56 vi phạm hành chính trong lĩnh vực hải quan, buôn lậu, khai thác vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới... Trong đó: đã xử lý 59 vụ buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới chủ yếu các mặt hàng gỗ, thuốc lá điếu... thu giữ hơn 100.000 gói thuốc lá các loại, 148 m³ gỗ... và nhiều tang vật vi phạm khác. Tổng số tiền thu phạt hành chính và nộp ngân sách hơn 380 triệu đồng.

4. Tình hình hoạt động Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh:

Ngày 16 tháng 01 năm 2017, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Quyết định

số 92/QĐ-UBND về việc bổ sung nhiệm vụ, quyền hạn quản lý cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh cho Ban quản lý khu kinh tế tỉnh và bổ nhiệm Trưởng ban, phó ban kiêm nhiệm để thực hiện nhiệm vụ. Trên cơ sở đó, các ngành chức năng tại khu vực cửa khẩu đã triển khai phân công nhiệm vụ và phối hợp theo Quy chế nên công tác quản lý cửa khẩu ngày càng tốt hơn, phát huy tinh thần tự giác và trách nhiệm, giải quyết tốt các vấn đề phát sinh trong quá trình quản lý tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh.

Đến nay, Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh đã có 40 doanh nghiệp đăng ký kinh doanh. Trong đó có 23 doanh nghiệp đang hoạt động và 17 doanh nghiệp chưa hoạt động. Các doanh nghiệp đăng ký kinh doanh tập trung vào một số lĩnh vực: Kinh doanh hàng nông sản, vật liệu xây dựng, đặt trạm cân, mở văn phòng, xây dựng kho bãi...

Năm 2017, tiếp tục triển khai việc miễn tiền cho thuê quầy, sạp, kiốt theo đúng quy định nhằm khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho các tiểu thương có nhu cầu kinh doanh, mua bán tại Chợ cửa khẩu theo Quyết định số 638/QĐ-UBND ngày 21 tháng 8 năm 2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh.

Bãi đậu xe vận tải hành khách đã được đầu tư xây dựng đảm bảo các hoạt động vận tải hành khách đi và đến Cửa khẩu. Hiện bãi đậu xe nông sản do công ty TNHH 1 TV Trang Đức đầu tư xây dựng đã đi vào hoạt động từ năm 2016. Đây là điều kiện thuận lợi cho các hoạt động vận tải và thương mại tại cửa khẩu Lệ Thanh phát triển hơn trong thời gian tới.

Công tác thu thuế và thu khác 9 tháng năm 2017 đạt 153,19 tỷ đồng, đạt 153,19% kế hoạch, tăng 179,59% so với cùng kỳ 2016. Nguồn thu tăng mạnh chủ yếu là thuế GTGT phát sinh từ các mặt hàng gỗ nguyên liệu nhập khẩu qua các lối mở biên giới. Ngoài ra, các mặt hàng nông sản, cao su tự nhiên nhập khẩu đều có Giấy chứng nhận xuất xứ nên được hưởng ưu đãi về thuế suất.

5. Một số hoạt động khác:

- Hoạt động kiểm dịch thực vật:

9 tháng năm 2017, tổng số lô hàng hóa nhập khẩu được tiến hành kiểm tra và cấp giấy chứng nhận Kiểm dịch thực vật 9 tháng đầu năm là 798 lô hàng hóa nông, lâm sản gồm: gỗ nguyên liệu các loại, hạt đậu tương, lạc vỏ, sắn lát khô, hạt điều, hạt đậu xanh, hạt tiêu đen và quả chuối. Qua kiểm tra, các lô hàng bảo đảm hồ sơ pháp lý; chưa phát hiện thấy đối tượng kiểm dịch thực vật của Việt Nam và sâu bệnh hại lạ.

Đã kiểm tra và cấp giấy chứng nhận an toàn thực phẩm hàng hóa có nguồn gốc thực vật nhập khẩu cho 252/798 lô hàng nông sản. Qua kiểm tra các lô hàng có kết quả kiểm tra hồ sơ, ngoại quan đáp ứng yêu cầu về an toàn thực phẩm. Công tác chuyên môn, nghiệp vụ, trình tự cấp giấy Chứng nhận được triển khai thực hiện đúng theo văn bản hướng dẫn.

- Hoạt động thanh toán qua Ngân hàng:

Trong 9 tháng đầu năm 2017, Ngân hàng Nhà nước chi nhánh tỉnh Gia Lai đã tiếp tục triển khai các văn bản pháp luật liên quan đến sử dụng ngoại tệ, hiệp định mua bán trao đổi hàng hóa và dịch vụ thương mại tại khu vực biên giới được ký kết giữa chính phủ Việt Nam và Chính phủ Campuchia đến các tổ chức tín dụng trên địa bàn. Hiện nay, tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh đã

có 03 phòng giao dịch của 03 Ngân hàng thương mại (Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn, Ngân hàng Công thương, Ngân hàng đầu tư và phát triển Nam Gia Lai); 01 đại lý thu đổi ngoại tệ, chưa có bàn đổi ngoại tệ cá nhân. Doanh số thu đổi ngoại tệ của Đại lý thu đổi ngoại tệ tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh 6 tháng đầu năm ước khoảng 60 ngàn USD.

- *Hoạt động vận tải:*

Ngày 19/7/2017, Chính phủ 02 nước Việt Nam và Campuchia đã tổ chức thành công Lễ Thông xe cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh, Gia Lai (Việt Nam) - Oyadav, tỉnh Ratanakiri (Vương quốc Campuchia) theo Hiệp định, Nghị định thư vận tải đường bộ song phương ký năm 1998 và năm 2005.

Vì vậy, hệ thống giao thông chính kết nối giữa hai tỉnh biên giới (tỉnh Gia Lai và Ratanakiri - Vương quốc Campuchia) đã thông suốt, phục vụ tốt nhu cầu lưu chuyển của người và phương tiện tham gia giao thông

Hiện tại, trên địa bàn tỉnh có 08 đơn vị được cấp giấy phép kinh doanh vận tải đường bộ quốc tế Việt Nam – Campuchia. Trong đó, 6 đơn vị phương tiện được cấp phép hoạt động liên vận, 02 đơn vị được cấp giấy phép đường bộ nhưng chưa được cấp phương tiện hoạt động. Số lượng phương tiện được cấp phép hoạt động: 55 xe và 14 romooc, chiếm 11% hạn ngạch tổng số phương tiện vận tải thương mại của Việt Nam được phép hoạt động tại Campuchia.

Hiện nay, việc cấp phép cho các phương tiện phi thương mại thực hiện theo Thông tư 63/2013/TT-BGTVT ngày 31/12/2013 của Bộ Giao thông vận tải hướng dẫn thực hiện một số điều của bản ghi nhớ giữa Chính phủ các nước Vương quốc Campuchia, Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào và Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về vận tải đường bộ đã tạo điều kiện thuận lợi cho các phương tiện phi thương mại của các doanh nghiệp, cá nhân Việt Nam tìm kiếm cơ hội kinh doanh tại các nước Campuchia và Lào. Trong 9 tháng năm 2017 Sở Giao thông Vận tải đã cấp 1204 lượt phương tiện phi thương mại hoạt động giữa 3 nước Việt Nam – Lào – Campuchia.

6. Một số tồn tại, hạn chế:

9 tháng năm 2017, hoạt động thương mại biên giới tỉnh đã đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên vẫn còn một số tồn tại như:

- Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh thiếu vốn đầu tư, tình hình thu hút đầu tư vẫn chưa có nhiều khởi sắc, tiến độ đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng còn chậm.

- Hoạt động chợ, Trung tâm thương mại tại cửa khẩu chưa thu hút được nhiều đơn vị tham gia, việc trao đổi mua bán không thường xuyên, chỉ diễn ra theo thời vụ. Các xã biên giới hầu hết chưa có chợ, địa hình phức tạp, phân bố dân cư thưa thớt, kinh tế khó khăn của vùng biên giới đã làm hạn chế mức độ giao thương hàng hoá giữa tỉnh Gia Lai với Campuchia.

- Công tác kiểm dịch thực vật, kiểm dịch y tế biên giới tại Cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh còn hạn chế do cơ sở vật chất trang thiết bị tại trạm kiểm dịch còn thiếu thốn; sự phối hợp của các cơ quan chức năng trong khâu kiểm dịch tại Cửa khẩu đôi khi chưa được đồng bộ, chặt chẽ. Lực lượng các bộ công chức mỏng so với thực tiễn công việc.

- Là tỉnh giáp ranh với Campuchia nên việc qua lại, giao lưu buôn bán, đầu tư, khai thác giữa hai nước khá lớn, với số lượng phương tiện đã được cấp phép

chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế. Việc áp dụng hạn ngạch phương tiện thương mại như hiện nay gây cản trở cho hoạt động giao thương giữa hai nước.

7. Đề xuất, kiến nghị:

- Đề nghị Chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương ưu tiên bố trí các nguồn vốn, chương trình, dự án quốc gia cho tỉnh Gia Lai nói riêng và các tỉnh Tây Nguyên nói chung để phát triển cơ sở hạ tầng giao thông, thủy lợi, nước sạch, giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân... cho các vùng biên giới, đảm bảo an ninh quốc phòng gắn với phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Đề nghị Chính phủ Việt Nam đàm phán với Chính phủ Campuchia mở rộng tăng hạn ngạch cho phương tiện vận tải thương mại, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, các nhà đầu tư Việt Nam sang Campuchia tìm kiếm cơ hội đầu tư và khảo sát thị trường.

- Đề xuất UBND tỉnh: Hiện tại, cửa khẩu Lệ Thanh thuộc huyện Đức Cơ tỉnh Gia Lai đã được chính phủ công bố là cửa khẩu quốc tế, không những kết nối giữa Việt Nam và Campuchia mà còn kết nối cửa khẩu với cảng biển Quy Nhơn; cùng với đó là chính sách hội nhập, tăng cường hợp tác phát triển kinh tế với nước bạn Campuchia.

Để đáp ứng tốt nhu cầu đi lại, hợp tác phát triển kinh tế, đề nghị UBND tỉnh kiến nghị Chính phủ quan tâm ưu tiên đầu tư tuyến cao tốc Pleiku (Gia Lai) – Cửa khẩu Lệ Thanh (Gia Lai) thuộc 01 trong 21 tuyến cao tốc chính, được quy hoạch đầu tư trong giai đoạn trước năm 2030 theo quyết định số 326/QĐ-TTg ngày 01/3/2016 của Thủ tướng chính phủ về việc phê duyệt quy hoạch phát triển mạng đường bộ cao tốc Việt Nam đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030.

Trên đây là báo cáo tổng hợp tình hình hoạt động thương mại biên giới trên địa bàn tỉnh Gia Lai 9 tháng năm 2017.

Nơi nhận:

- Bộ Công Thương (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Giám đốc và các PGĐ Sở;
- Lưu VT, QLXNK.

GIÁM ĐỐC

Bùi Khắc Quang